

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

III. Quas personas, & quo tempore obliget præceptum diuinum
confessionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

23. rione omnes cives possunt dici habere iam potestatem iurisdictionis; omnes enim habent potestatem, ut exerceant iurisdictionem in subditos, si eis dati fuerint. Cum ergo totum hoc pertineat ad modum loquendi, debemus servare modum communem, quo in similibus materiis homines loqui solent.

Obiici solet primò, quia quilibet Sacerdos habet potestatem, ut absolvat Summum Pontificem; hanc autem non accipit ab ipso Pontifice qui non potest dare iurisdictionem super seipsum: ergo illam accipit verè in sua ordinatione, & per consequens non accipit solam potestatem ordinis, sed etiam iurisdictionis. Respondent aliqui, Confessarium Pontificis, quando ab ipso eligitur accipere iurisdictionem, non à Pontifice, sed immediate ab ipso Christo, sicut quando Cardinales eligunt Pontificem, non dant illi iurisdictionem supra Ecclesiam, sed nominant, & eligunt personam, cui Christus immediate tribuit iurisdictionem universalem & sicut quando ex concessione Prælati aliquis potest eligere Confessarium, non dat ei penitens iurisdictionem, sed posita electione, Confessarius accipit iurisdictionem à Prælato, qui licentiam illam concessit. Ceterum in hoc casu non est opus recurrere ad Christum, à quo immediate detur talis iurdictio Confessario Pontificis; potest enim illam accipere ab ipso Pontifice, nec repugnat ex terminis, quod aliquis det iurisdictionem supra seipsum: nam respublica potest communi consensu aliquem supremum Principem eligere, cui tribuit iurisdictionem, & cui ipsa Respublica tenetur postea obedire, & eius leges observare. Sic ergo Christus, qui summo Pontifici concessit plenitudinem potestatis, sicut dedit ei potestatem ad communicandam iurisdictionem supra alios: potuit etiam dare illi potestatem, ut suo Confessario daret iurisdictionem supra se, & ut se redderet subditum Confessarij, quare tenetur Pontifex obedire suo confessorio, non minus quam alij Christiani, & servare ipsius præcepta.

24. Dices, ergo posset Papa dare aliqui potestatem ad excommunicandum ipsum Papam. Negatur sequela, quia potestas excommunicandi tota est à Pontifice: unde non posset postea ligari Pontifex tali excommunicatione, cum posset ipse pro libito se solvere, quotiescumque vellet. A confessorij verò præcepto non potest se solvere. Cur autem cum utraque potestas daretur à Pontifice, possit magis ligari ab uno, quam ab alio? Ratio videtur esse, quia non potest auferre à se potestatem absolvendi ab omni censura, & dispensandi in omni lege Ecclesiastica, nisi abdicet à se summum Pontificatum: ergo dum manere vult summus Pontifex, vult etiam retinere supremum ius, & per consequens facultatem in omnes leges Ecclesiasticas, qualis est excommunicatio: quia alioquin posset dare etiam alicui irrevocabili aliam plures potestates, & paulatim dividere Pontificatum, ita ut mediam partem potestatis à se abdicaret irrevocabili, aliisque traderet: quod certum est fieri non posse. At verò in ordine ad hoc Sacramentum alia est ratio: Cum enim Christus illud tanquam remedium universale instituerit etiam pro ipso Pontifice, eo ipso voluit, quod posset Pontifex hanc iurisdictionem, & potestatem supra se alicui Sacerdoti ita communicare, ut eius præceptis ligaretur, tanquam subditus, nec posset se ab aliis solvere; quia alioquin non esset capax huius Sacramenti, quod per modum iudicii debet exerceri, & per consequens à iudice in subditum, quem possit obligare, & coercere. Unde etiam obiter constat discrimen aliud inter potestatem, quam Papa communicat Confessario suo ad ipsum ab-

solvendum, & potestatem, quam alicui dat, ad dispensandum cum ipso Pontifice in votis, vel ad dandas ei indulgentias, aut quid simile. Nam hæc secunda potestas non constituit Pontificem subditum, nec dat aliquam iurisdictionem supra Pontificem: hæc enim omnia ex natura sua possunt fieri in non subditum, nec exigunt vim coercitivam, cum potius sint gratia, & favores, qui exerceri possunt in æqualem, vel superiorem. Quare Pontifex ex potestate, quam habet ut Christi Vicarius, potest, vel per se, vel saltem per alios impetiri sibi illos favores, & gratias, in quo non subditur alicui, sicut subditur in Sacramento penitentiæ, in ordine ad quod oportet, quod det potestatem, & iurisdictionem supra se, & constituat se verum subditum alterius, cui debeat obedire.

Secundò obiici solet, quia Sacerdotes omnes ex vi suæ ordinationis possunt absolvere à venialibus, & à peccatis mortalibus iā confessis, & in articulo mortis ab omnibus peccatis, absque ulla alia iurisdictione positiva, quam ab Ecclesia accipiant, inscit enim non prohiberi possunt; ergo similiter possent absolvere ab aliis semper, nisi ab Ecclesia prohiberentur. Respondetur facile negando, id provenire ex mera ordinatione; provenit enim potius ex potestate, quam ad eos casus, & ea peccata ab Ecclesia accipiunt; de quo inferius dicemus.

Tertiò obiicitur, quia si hanc potestatem accipit Sacerdos ab Ecclesia, posset dicere in absolutione, ego auctoritate Pontificis absolvo te, &c. Respondetur, si in bono sensu illa verba intelligerentur, non esset melius periculi in illis. Quia tamen videntur sonare auctoritatem causæ principalis, qualem non habet Papa, ideo à talibus verbis abstinendum est, ut monent Doctores communiter.

SECTIO III.

*Quas personas, & quo tempore
obliget præceptum divinum
Confessionis?*

Consequenter dubitatur circa hoc præceptum divinum confessionis, quas personas obliget. Respondetur facile, obligari omnes eos, qui post Baptismum mortaliter peccaverint. Unde ij, qui baptizati non sunt, non obligatur hoc præcepto, quidquid alij dicant, quos assert, & impugnat bene Suarez disp. 35. sect. 1. & Valquez 90. artic. 1. dub. 1. Nam quidquid sit de præcepto divino Eucharistia, an obliget etiam non baptizatos, hoc tamen præceptum confessionis eos non obligat. Ratio autem discriminis est clara, quia homo non baptizatus potest facere, id quod requiritur ad summam Eucharistiam, scilicet, recipere Baptismum, & petere Eucharistiam; ergo potest obligari ad Baptismum, non solum propter ipsum Baptismum, sed etiam propter Eucharistiam. At verò Sacramentum penitentiæ, non potest recipere, nisi peccet post Baptismum; homo autem non baptizatus licet baptizetur, non potest dare pro materia peccata commissa ante Baptismum, nec potest etiam obligari ad peccandum post Baptismum; ut recipiat Sacramentum penitentiæ; ergo non obligatur ad Baptismum propter obligationem confessionis; similis enim talem obligationem habet pro illo statu.

Hinc oritur aliud dubium, an, & quomodo Apostoli obligati fuerint hoc præcepto, & an confessi fuerint, sicut fuerint baptizati? Suppono autem primò, Apostolos fuisse baptizatos, ut docet S. Thomas supra quæst. 39. art. 6. ad secundum, &

& alij cum Aug. epist. 108. ad Selencium, & lib. 3. de origine anime relato in c. Quando 147. & in c. si eos 148. de consecratione dist. 4. qui idem Aug. docet baptizatos fuisse ante mortem Christi in epistola ad Vincentium, & Victorium, & Euthym. Ioan. 3. ex antiquissimis Auctoribus contemporaneis Apostolorum ait, Christum immediate baptizasse B. Virginem, & S. Petrum qui postea baptizauit alios Apostolos, de quo latè Turrecremata in dicto c. Quando, de consecratione dist. 4.

Hoc supposito, certum est, B. Virginem, licet esset baptizata; non debuisset confiteri, cum non haberet peccata actualia, quæ sunt materia confessionis, certum etiam est, Apostolos ante resurrectionem Christi, non debuissent, nec potuissent confiteri, cum nondum esset institutum hoc Sacramentum, quod Ioan. 20. post Christi resurrectionem fuit institutum. Similiter post diem Pentecostes non habuerunt obligationem confitendi peccata eo tempore facta, cum essent iam confirmati in gratia, & non possent habere peccata mortalia, quæ sola sunt materia necessaria huius Sacramenti. Quia tamen adhuc habebant peccata venialia, quæ sunt materia sufficiens; poterant confiteri, & de facto abque dubio confitebantur. Ad hoc enim faciendum, hortabantur alios, ut Iacobus fortalè in illis verbis c. 5. *Confitemini alterutrum peccata vestra*, & Ioan. 1. c. 2. *Si confiteamur peccata nostra*, &c. Ergo debebant exemplo suo præcedere. Nec expediebat, ut gratiam illius Sacramenti negligerent, præferrent cum celebraturi erant, vel sumpturi Eucharistiam.

Restat dubium de peccatis factis ante diem Pentecostes, an deberent, vel possent esse materia confessionis? Et quidem de peccatis factis ante Baptismum, certum est ex Trident. sess. 14. c. 2. non potuisse esse materiam, de peccatis vero post Baptismum factis, Paludan. in 4. disto 17. q. 2. in fin. ait, quod Apostoli, vel non peccauerunt mortaliter post Baptismum, vel passionem Christi, vel ipse Christus eos absoluit potestate excellentiæ, vel confessi sunt, licet non legatur. Hoc tamen in communi, & non satis distinctè dicitur; Potest enim dubitari de peccatis post Baptismum factis: quæ quidem videntur iuxta regulam generalem esse materia huius Sacramenti, cum sint peccata hominis baptizati, quæ in Conciliis assignantur indefinitè pro materia. Aliunde verò, videtur non fuisse talem obligationem, cum non fuerit institutum Sacramentum Confessionis ante Christi resurrectionem, quomodo enim obligantur ad confessionem, cum nullus esset confessarius adhuc, nec potestas absoluendi.

In hoc puncto videtur distinguendum. Si enim Ecclesia Christi, & lex noua incepit, (ut aliqui volunt) à puncto mortis Christi vel ab eius resurrectione; probabile est, peccata commissa ab eo puncto, fuisse materiam sufficientem, & necessariam (si essent mortalia) ad Confessionem Sacramentalem postea instituendam, atque adeo remitti debuissent prius per contritionem cum voto implicito huius Sacramenti suscipiendi, quia iam erant commissa ab homine baptizato existente intra Ecclesiam Christi, quæ iam inceperat, quare pertinebant ad indices Ecclesiæ postea designandos. Dices, quando fiebant nondum erat institutum Sacramentum hoc; ergo non erat obligatio confitendi, quæ incepit cum institutione Sacramenti, ergo non fiebant enim illo onere. Respondetur, satis est, quod fierent à subdito Ecclesiæ, ut implicite haberent illud onus; iam enim subdebat omnibus legibus latis, & ferendis in Ecclesia. Nam sicut pertinet ad Principem, vel ad Pontificem de nouo creatum punire

delinquentes etiam pro delictis factis sede vacante, vel ante eorum electionem: iam enim fuerunt delicta commissa intra illam rempublicam: sic pertinebat ad Ecclesiæ Prælatos postea designandos cognoscere de peccatis commissis intra eandem Ecclesiam à subditis Ecclesiæ, licet tempore sedis vacantis, (ut ita dicam) iam enim erant delicta commissa intra illam communitatem, cuius Prælati ius habent cognoscendi etiam de delictis præteritis.

Si verò Ecclesia Christi, & lex noua non incepit vsque ad diem Pentecostes, ut alij volunt, & latè probant P. Suarez de legibus l. 1. o. c. 4. Consequenter dicendum videtur, peccata commissa ante illum diem non fuisse materiam necessariam Confessionis, quod idem dicendum erit à fortiori de peccatis commissis post Baptismum, sed ante mortem Christi. Ratio autem est, quia materia huius Sacramenti debent esse peccata commissa ab homine existente iam intra Ecclesiam, quod probat Concil. Trident. dicto c. 2. ex illa Pauli 1. ad Cor. 1. *Quid enim mihi de eis, qui foris sunt, indicare?* Dum enim homo non est intra Ecclesiam, delictum illius non pertinet ad indices Ecclesiæ, in quorum territorio non deliquit. Cum ergo ante mortem Christi nondum esset Ecclesia, & in illa sententia communi nondum esset etiam ante diem Pentecostes; non fiebant peccata illa intra Ecclesiam, & per consequens non pertinebant ad iudicium Ecclesiæ. Vnde consequenter videtur dicendum, quod neque erant materia sufficiens Sacramenti: nam in hoc Sacramento, loquendo de peccatis mortalibus non confessis, eadem videtur materia necessaria, & sufficiens quare sicut non erant materia necessaria eo quod non erant commissa intra Ecclesiam, sic propter eandem rationem non erant materia sufficiens.

Dices: erant peccata hominis baptizati, quod sufficit, ut sint materia confessionis. Respondetur de facto nunc id sufficere; quare omnia eiusmodi peccata sunt intra Ecclesiam: tunc autem quando baptizabantur homines extra Ecclesiam, hoc est, ante erectionem, aut institutionem Ecclesiæ: non omnia peccata hominis baptizati poterant pertinere ad iudicium Ecclesiæ. Concilia autem loquuntur de Sacramento penitentiae, & eius materia, prout nunc de facto est, non prout tunc fuisset. Sicut sess. 13. can. 3. definitur sub singulis speciebus esse in Sacramento Eucharistiæ totum Christum; quæ tamen definitio debet intelligi de Eucharistia, prout nunc de facto est, non prout erat in triduo mortis Christi; tunc enim sub singulis speciebus non fuisset totus Christus, licet daretur verum Sacramentum Eucharistiæ.

Dices iterum: post institutionem Eucharistiæ factam in cena poterant Apostoli illis diebus sumere Eucharistiam, & cum illa augmentum gratiæ ex opere operato; imò dicunt aliqui, quod de facto, dum erant in cenaculo præstolantes aduentum Spiritus Sancti celebrabant, & sumebant augustissimum Sacramentum, ut vult Hesichius lib. 2. in Lament. c. 9. licet nondum esset præceptum obligans ad eius sumptionem, cum nondum cepisset lex noua, quæ incepit in die Pentecostes; ergo similiter, licet nondum obligaret præceptum confessionis posset tamen aliquis pro sua deuotione recipere illud Sacramentum, & confiteri peccata, quæ tunc faciebat, ut acciperet gratiam Sacramentalem: nam sicut fuerat data potestas Apostolis ad Eucharistiam consecrandam per illa verba, *hoc facite*, &c. sic data fuerat potestas eidem ad remittenda peccata per illa verba, *quorum remisistis peccata, remittuntur eis*, &c.

Responderi tamen potest negando consequentiam.

tiam: quia quidquid sit de aliis Sacramentis, hoc tamen institutum fuit per modum indicij, et docet Tridentinum, atque adeo non potest exerceri, aut ministrari, nisi à iudice, & superiore: quoniam dicitur ergo non erat Ecclesia, non poterant esse adhuc iudices, aut Prælati Ecclesiæ, per quos ministraretur, tanquam per Iudices ad hoc constitutos: quare illo tempore intermedio Apostoli habebant quidem iam potestatem ordinis, qualem habet Sacerdos post suam ordinationem: deerant tamen illis subditi, in quos exercerent talem potestatem; quia nondum constituta Ecclesia, nondum fideles erant subditi Apostolorum. Sicut si aliquis consecraretur Episcopus ad civitatem nondum conditam, sed quam iam Imperator condere vult: tunc haberet potestatem ordinis, & iurisdictionem etiam, quantum est ex se, non tamen haberet usum illius, nullis existentibus subditis, nec civitate adhuc condita. Tales videntur fuisse Apostoli illis diebus; Episcopi scilicet, & Iudices pro Ecclesia, quam iam iam Christus condere, & ultimum stabilire volebat: nullum tamen iurisdictionis usum habentes, donec repleta Ecclesia conderetur.

354.
Quomodo
obliget ratio
præcepti divini
confitendi.

Ultimo dubitari solet quo tempore obliget hoc præceptum divinum confessionis ex vi præcepti divini. Nam de Ecclesiastico postea dicendum erit. Non est autem sermo de præcepto habendi contritionem, vel pœnitentiam de peccatis commissis, de quo diximus in tractatu de virtute pœnitentiæ, disp. 7. sect. 1. sed de præcepto peculiariter confessionis Sacramentalis. De quo aliqui dixerunt obligare statim post peccatum mortale. Ita Guillelmus Parisiensis, Angel. Alen. Raynerius, quos asserunt Suar. disp. 35. sect. 3. & Valq. q. 90. art. 3. Bonavent. verò in 4. dist. 7. art. 4. q. 2. Religiosis saltem illam obligationem imponere.

36.

Hæc tamen sententia communiter relictur à Theologis, quia nec præceptum quidem contritionis obligat statim post peccatum; ergo multò minus præceptum confessionis, sine qua potest homo alia via iustificari. Et quidem stante decreto Concilij Laterani, in quo solum præcipitur confessio annua, non videtur probabilis illo modo illa sententia: nam exposuisset Ecclesia gravissimo periculo peccandi omnes fideles præcipiens illis confessionem annuam, si ipsi haberent obligationem sæpius confitendi: sicut si Episcopus aliquis conderet statutum, ut omnes audirent sacrum semel in mense; certe daret subditis occasionem cogitandi se liberos esse à frequentiori auditione sacri.

37.

Aliis ergo sententiis omissis, dicendum est, secluso præcepto Ecclesiastico, obligare quidem præceptum confessionis in articulo mortis, quia si tunc non impletur, exponit se homo periculo claro non observandi illud præceptum. Vnde sub hoc casu comprehenditur ille, quando aliquis nunc habet copiam confessionis, quam postea non habebit per totam vitam. Est enim eadem ratio obligandi tunc ad confessionem, quidquid dicant aliqui, quorum sententiam probabilem dicit Ioan. de la Cruz in direct. p. 2. de pœnit. q. 3. dub. 3. Et idem est si aliquis habet peccata reservata, à quibus adest nunc, qui eum absoluat, postea verò non habebit à quo possit absolui; nam præceptum confitendi ea peccata, obligat ad confessionem nunc faciendam.

38.
Ad quid
obliget ratio
Medici.

Occurrit verò hoc loco obligatio peculiaris quæ Medici corporales habent admonendi ægrotum de imminente periculo mortis, ut satisfacere possit præcepto divino confessionis: quæ Medicorum obligatio crescit ex Bulla Pij V. edita anno 1566. quæ incipit: *super gregem*, in qua præcipit, ne Medicus inuisit infirmum ultra tertium diem, nisi de eius

confessione constiterit. Medico per fidem Confessio in scriptis, & addit, ut ante gradum Doctoratus petatur à Medicis iuramentum servandi hanc constitutionem. Circa obligationem tamen huius Bullæ multa dicuntur à Doctoribus. Videantur Suar. in præsent. disp. 35. sect. 2. n. 4. Sanchez in decalog. lib. 3. c. 16. n. 10. & segg. Nuncius in addit. ad 1. p. 101. n. 4. 6. art. 5. diffinit. 2. Scortia in Bulla Pontif. Epist. 89. Theorem. 2. 5. Grassius, Sylvius, & alij multi, quos asserit Antonin. Diana tom. 2. resol. moral. tract. 14. resol. 9. 1. Qui dicunt totam illam obligationem non procedere in morbo non periculoso, vel qui non timeatur posse fieri periculosus: satisfacere item Medicum, si per alios moneat infirmum, & per alios etiam fide dignos reddatur certior de confessione facta: quod si infirmus confessionem recuset, non ideo deferendum; si Medici absentia graue nocummentum possit ei afferre; nec denique iuramentum à medicis præstitum, ubi id iuramentum exigitur, aliter intelligi, nisi de observando illo decreto Pij V. eo modo, quo usus receptum est. De quibus omnibus videri possunt Auctores prædicti.

Extra mortis verò articulum videtur satis iuxta intentionem Christi, & iuxta conditionem huius præcepti esse quod Ecclesia inuigilet, & obliget subditos, ne diu negligant, aut differant confessionem: ceterum immediate, & per se non videtur præceptum divinum aliquo determinato tempore obligare, nisi radicaliter, quatenus voluit obligare pro tempore ab Ecclesia determinatum. Nec mirum, quia cum aliunde præceptum sit præmittendi confessionem ad Eucharistiam sumendam: iam ex hoc capite obligantur fideles ad confessionem præcepto divino, nec oportebat aliam obligationem legerim ad iungere in ordine ad confessionem.

Dixi tamen, per se, quia per accidens aliqui sunt casus, in quibus seculo præcepto Ecclesiastico est obligatio confitendi. Primus est, quando sumenda est Eucharistia, ut constat ex Trident. sess. 13. cap. 7. quæ tamen obligatio non extenditur ad alia Sacramenta suscipienda, vel conferenda, sufficit enim contritio. Secundus est, quando confessio est medium necessarium moraliter ad superandam tentationem aliquam, quæ aliis non superabitur. Tunc enim obligatio erit confitendi, sicut & ieiunandi, vel orandi positus eisdem circumstantiis. An verò ex hoc sequatur teneri de facto fideles ad sepius confitendum per annum propter periculum morale, quod omnes habent peccandi mortaliter, si tanto tempore differant Confessionem? Dicemus sectione sequenti.

Nunc addo aliquos velle, esse etiam obligationem confitendi propter periculum oblivionis, cum aliquis, v. g. prævidet se obliturum fore peccatorum, si diu differat confessionem. Ioan. Modius, Cod. de pœnitent. tract. 2. q. 1. 4. §. 2. & Didac. Nuncius, quem asserit Diana 2. tom. resol. moral. tr. 4. resol. 115. Contrariam tamen sententiam communiter docent Theologi, quos congerit idem Diana ibi, & probatur; quia pauci sunt, qui non se exponant tali periculo, quoad aliqua peccata differendo confessionem usque ad finem anni. Quare non videtur facile illa obligatio admittenda: nec omnibus consistenda sit frequentia confessionis.

Dices; qui postea carebit cōfessario, obligatur ad confitendum nunc, ne se exponat periculo non cōfitendi peccata sua: ergo qui postea non recordabitur peccatorum, debet nunc ea confiteri, ne reddatur impotens postea implendi præceptum confitendi sua peccata. Respondetur: in primis satisfacere illi obligationi scribendo nunc peccata, ut vitaret periculum.

periculum obliuionis sequentis. Sed neque ad hoc tenetur, quia praeceptum est solum confitendi peccata, quae tunc occurrunt memoriae praemissio examine humano modo: non est autem humanus modus illa exquisita, & metaphysica diligentia obliuionis, & notandi omnia peccata, & circumstantias, propter successum sunt, & scribendi eas, ne memoria decidat; sed potius esset grauissimum onus, & inutile, imò noxiū valde laqueus conscientiae superadditus; quare non debuit praeceptum cum eo rigore imponi.

Restat dubium illud circa obligationem confitendi, quando confessio est necessaria moraliter ad vitandum notum peccatum mortale, de quo nunc magis ex professo agendum est.

S E C T I O I V.

Virum propter periculum reuincendi in noua peccata, obligentur de facto fideles ad confitendum frequentius, quam semel in anno?

Diximus confessionem esse per accidens necessariam sub nouo peccato, quando alicui existimatur medium mortaliter necessarium ad superandam aliquam tentationem, & vitandum aliquod peccatum mortale, quod absque hoc medio non vitabit. Quam doctrinam circa alia media per accidens necessaria tradunt communiter Theologi, Valentia 2. 1. disp. 1. q. 2. punct. 5. quaestiuicula 2. Azor, tom. 1. lib. 8. cap. 7. p. 6. Petrus de Ledesma 2. tom. summa, tract. 1. c. 8. Thom. Sanchez in decalog. tom. 1. lib. 2. c. 1. n. 3. & c. 35. n. 9. Suarez tom. 2. de Relegatione lib. 1. c. 30. n. 17. & tom. 3. in tertiam partem, disp. 69. sect. 3. §. dico quarto, & denique de confessione in particulari: idem docent, idem Suarez in praesent. disp. 35. sect. 3. num. 10. Reginaldus in praxi, tom. 1. lib. 6. sect. 2. n. 29. & Filiucius tract. 7. num. 39. Ex qua doctrina videtur consequenter fieri de facto, licet Ecclesia suo praepcepto solum obliget fideles ad confessionem annuam; obligari tamen ipsos per accidens ad saepius in anno confitendum, eo quod experientia doceat hanc confessionis frequentiam esse medium moraliter necessarium ad superandas tentationes, & ad vitanda noua peccata mortalia; enim, qui per totum annum confessionem differunt, nunquam, aut ferè nunquam transigunt illud absque nouis aliis peccatis mortalibus, & contra videmus eos, qui absque mortali peccato reperiuntur, frequentius confiteri, quam semel in anno: ergo confessio frequentior est medium moraliter necessarium ad vitanda noua illa peccata omnibus Christianis communiter loquendo; atque adeo seclusa ignorantia inuincibili, peccabunt mortaliter, non vitando hoc medio, quod tenentur assumere.

Hanc difficultatem sensit Caietanus in summa verbo Confessio, §. quinta frequens, ubi sic ait: Non inuenio tamen praeceptum de maiore frequentia, quam semel in anno: si tamen potest dici frequentia. Et licet praeceptum per se non inueniatur; interroget tamen se quilibet Christianus, quantum detrimenti in anima patiat ex tam rara confessione quod euitaret, si frequentius confiteretur; & inde percipiet, si per accidens, hoc est, propter tollendas occasiones obliuionis peccatorum, & firmitatem, seu consuetudinem in peccando debet frequentius confiteri. Postea eandem difficul-

tatem sensit Petrus de Soto de institutione Sacerdotum sect. 3. de necessitate confessionis, ubi sic ait: Considerandum verò est, non deesse qui putent, teneri aliquem saepius confiteri, quam semel in anno, vel propter periculum obliuionis peccatorum, quia videlicet putat si in annum differat obliuisci se posse peccata; similiter propter vitanda pericula aliorum peccatorum, cum videlicet percipiat, se non modicum adiuuari contra recidendum peccatum ex frequentiori confessione, & contra eius omissionem grauari: hoc inquit Caietanus quilibet apud se inducit: & hoc fortè intelligunt, qui dicunt, cum conscientia distat, teneri ad frequentiores confessiones. Nos quidem in his, sicut putamus, consultiusimum esse exhortari omnes ad frequentius confitendum, si frequentius labuntur, & ut quilibet cum prudente & Deum timente spiritali suo indice hoc statuat, ut scilicet ab eo accipiat, quam frequentius confiteri debeat, & quibus vi remediis ita non putamus in communi populo vitari esse aliquid imponendum. Qui bona fide semel in anno confitentur, sequentes magisterium Ecclesiae, & nihil aliud cogitantes, non videmus, quare urgendi nimium sint. Ceterum in priuatis confessionibus multò commodius id decernitur. Haec Sotus ibi ex quibus constat, hos duos Auctores inclinasse ad concedendam hanc obligationem per accidens in pluribus Christianis frequentandi confessionem, licet eam publice populo imponi non voluerint, sed in priuatis confessionibus de illa obligatione decerni. Postea verò P. Suarez in praesent. disputat. 35. sect. 3. n. 10. proposita obligatione per accidens confitendi, quando confessio dicatur medium moraliter necessarium hic, & nunc ad vincendam talem tentationem, & vitandum tale peccatum graue in tali specie; postea numero undecimo, sic ait: Potest hoc intelligi in ordine ad peccatum in communi, ut v. g. aliquis si confessionem multò tempore differat, licet determinatè timeat, ne adulteretur, vel occidat hominem, vel quid simile timeat tamen, & moraliter certus est saepius se peccaturum mortaliter in hoc, vel illa genere peccati distinctim, cum tamen, si frequentius confiteretur, moraliter sperat, posse se omnia, vel multa peccata vitare. Videtur ergo tunc saltem lex charitatis diuina obligare ad vitandum tali medio propter vitandum peccatum: imò ipsa lex virtutis poenitentiae videtur talem obligationem inducere; quia est quadam lex iustitiae ad Deum; & lex iustitiae obligat ad vitandam iniuriam, & consequenter ad vitandum medio existimato ad hunc finem necessario. Quod argumentum fatcor esse difficile: sed tamen Auctores non imponunt hominibus hanc obligationem; nec ego etiam impono; quia esset res valde onerosa, & scrupulosa: vix enim possent homines, qui per annum integrum confessionem differunt, a nouo peccato propter dilationem excusari, quia vix vitari est, qui moraliter possit vitare per totum annum omnia peccata mortalia, omitendo hoc Sacramentum. Haec Suarez, qui ad argumentum contrarium respondet dupliciter. Primum, quod quando in communi loquimur de peccato: nulla (inquit) censetur moralis occasio, vel periculum morale alienius peccati, & ideo non censetur tunc confessio medium ita necessarium, ut illius sit specialis obligatio. Secundum verò est, quando de speciali peccato loquimur, quin tunc semper censetur homo positus in occasione, seu morali periculo peccandi. Postea addit secundam solutionem, dicendo: Etiam si prior casus, ex hypothese facta verus sit ipsam tamen hypothese moraliter loquendo, raro posse accidere; quia vix potest cogitari occasio, in qua non possit superari tentatio, aue vitari nouum peccatum, nisi per medium confessionis. Hanc Suarez doctrinam amplexus postea est Filiucius loco citato n. 40. & Fagundez in secundo Ecclesiae praepcepto lib. 1. c. 1. n. 16.

Denique